

Враховуючи комплекс проблем та загроз, які сьогодні супроводжують податкову систему України, необхідним є підсилення дохідної частини бюджету за рахунок підвищення фіскальної ефективності податку на прибуток підприємств.

На даний час, механізм справляння податку на прибуток підприємств в Україні не є ефективним ні з фіскальної точки зору, ні з точки зору стимулювання інвестиційної діяльності.

Покращення ситуації можливе лише за умови пошуку та впровадження у вітчизняну практику альтернативних моделей оподаткування доходів бізнесу.

Реалізація концепції трансформації податку на прибуток у податок на виведений капітал в Україні може забезпечити не лише пожвавлення інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, але і сприяти вирішенню проблеми ухилення від сплати податків, й, як наслідок – тінізації економіки, за рівнем якої наша держава посідає третє місце в світі після Нігерії та Азербайжану [4].

Література:

1. Гупаловська М.Б. Бюджет як основний інструмент фінансового забезпечення реалізації функцій держави. *Перші наукові читання пам'яті С.І. Юрія: збірник наук. праць* / За ред. д.е.н., проф. О.П. Кириленко. Тернопіль: ТНЕУ, 2015. С.70-73.
2. Маркуц Ю.І. Формування державного бюджету в розвинутих країнах світу та в Україні. *Бізнес Інформ*. №11. 2016. С. 222-227.
3. Цілі розвитку тисячоліття / ПРООН. URL: <http://www.ua.undp.org/content/dam/ukraine/docs/2015%20MDGs%20Ukraine%20infographics%20ukr.pdf> (дата звернення: 23.03.2019 р.).
4. Мелих О.Ю. Фіскальна ефективність оподаткування прибутку підприємств: вітчизняні реалії та шляхи подолання проблем. *Ефективна економіка*. 2018. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6794> (дата звернення: 23.03.2019 р.).

Гнатюк Аліна Сергіївна

ст. гр. Ф-31, ТНЕУ

Науковий керівник – к. е. н., доцент Дем'янюк А.В.

ПОДАТКОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Україна в даний час знаходиться в умовах трансформаційних перетворень і однією із найбільш болісних проблем сучасності є проблема оподаткування. Важливо зазначити, що законодавча база національної

економіки поступово наповнюється і, також, посилюється фінансова система. В останні роки Україна постійно змінювала свою податкову політику, яка не завжди була продуманою. Однак, податки відіграють важливу роль у формуванні дохідної частини бюджетів різних рівнів та в соціально-економічному регулюванні.

Отже, податки – це система обов’язкових платежів підприємств, організації, які є одним із джерел, які формують дохід бюджету. У ринковій економіці податки вважаються основною рисою держави. За допомогою податків відбувається як регулювання економіки у всіх масштабах, так і на рівні регіонів, підприємств. За допомогою податків здійснюється перерозподіл доходів, тому вони можуть зупинити або навпаки стимулювати економічні процеси. Розміри та терміни податкових платежів регулюються податковим законодавством [1, с. 144].

Податкова система займає дуже важливе значення у функціонуванні країни, оскільки податки виконують такі функції, як: фіскальну, розподільчу, регулюючу. Відсутність податків паралізує всю фінансову систему. Таким чином, податкова система – сукупність податків, зборів, інших обов’язкових платежів та внесків до бюджету та державних цільових фондів; принципів та форм їх утворення; змін чи скасування, що забезпечують їх сплату; контроль та відповідальність за недотримання податкового законодавства [2].

Дослідження вітчизняної податкової системи дозволяє виділити наступні основні проблеми [3, с. 242 – 243]:

- нерозуміння населенням податкової системи та необхідності сплати податків в цілому;
- відсутність інформації для населення стосовно цілей, ролі та ефективності державної податкової системи;
- нестабільність податкового законодавства;
- ухилення від сплати податків способом створення фіктивних підприємств, фальсифікації різних видів документації та бухгалтерського обліку, відсутності реєстрації діяльності потенційного платника податків.

Доцільно відзначити, що дослідження Світового банку і аудиторської компанії «Price Water House Coopers» показують, що Україна в 2017 році різко покращила свої результати, бо піднялася майже з кінця списку, в якому 190 країн, на 41 сходинку. PwC проводила дослідження серед компаній, у яких 100% українські акціонери, як мінімум 31 млн. грн. річний дохід, щонайменше 60 співробітників і при цьому вони не займаються експортом товарів і послуг [4].

Сучасний стан податкової системи засвідчує, що середня ефективна ставка податків від прибутку до оподаткування податком становить 37,8%, тоді як у ЄС вона становить 39,6%, а в середньому по світу – 40,5%. Середня ефективна ставка податку на прибуток до сплати податку

становить 37,8%, тоді як в ЄС – 39,6%, а світова – 40,5%. Кількість податкових платежів в Україні становить 5, у ЄС – 12, у Східній Європі і Центральній Азії – 16,2, у світі – 24. В Україні існує 5 податкових платежів, в ЄС – 12, у Східній Європі та Центральній Азії – 16,2, а у світі – 24. Час на підготовку для відшкодування ПДВ в Україні становить 16 год., у ЄС – 7,1 год., по Східній Європі та Центральній Азії – 16,8 год., у світі – 18,4 год.[4].

Експерти PwC стверджують, що в майбутньому позиція України у цьому рейтингу може мати позитивний ефект: скорочення часу реєстрації податку на прибуток через зростання звички компаній до принципів бухгалтерського обліку, а також скорочення часу отримання бюджетного відшкодування за ПДВ у зв'язку з більшою автоматизацією цього процесу. Разом з тим, на позицію України може негативно вплинути збільшення ефективної ставки ЄСВ завдяки збільшенню мінімальної заробітної плати, а також, через збільшення мінімальної податкової бази.

Дослідження сучасного стану та проблем податкової системи України дозволяють виокремити перспективні напрями її розвитку [5, с. 174 –175]:

- посилення стимулюючої ролі прямих податків шляхом застосування обґрунтованої диференціації податкових ставок та податкових пільг як одних з основних способів податкового регулювання діяльності підприємств реального сектору;

- забезпечення стабільності податкового законодавства з максимально чітким і несуперечливим формуванням норм податкового права;

- спрощення процедур адміністрування податків та підвищення прозорості контролю їх використання;

- підвищення ефективності роботи контролюючих органів із посиленням контролю над платниками податків, які умисно приховують об'єкти від оподаткування, та рівня відповідальності за податкові правопорушення.

Вітчизняна податкова система повинна базуватися на засадах справедливості, ефективності й стабільності, яка забезпечить достатній обсяг надходжень до бюджетів усіх рівнів та сприятиме створенню умов для ефективного функціонування економіки.

Література:

1. Білик М. Д., Золотко І. Д. Податкова система України: Навчальний-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. К.:КНЕУ.2006. 192 с.
2. Крисоватий А. І., Десятинюк О. М. Податкова система: Навчальний посібник. Тернопіль: Карт-бланш. 2004. 331 с.
3. Піхоцький В. Основні засади формування податкової політики в Україні на сучасному етапі. *Економіка, фінанси, право*. 2004. №4. С. 15 – 17.

4. Новини економіки. URL: <https://ua.korrespondent.net/business/economics> (дата звернення: 05.03.2019)
5. Ярема Б. П., Ролько А. В. Сучасна податкова система України: проблеми та перспективи розвитку. *Гроші, фінанси і кредит*. 2018. Вип. 34. С. 171 – 175.

Гошій Катерина Михайлівна

ст. гр. Ф-43, ТНЕУ

Науковий керівник – к. е. н., доцент Дем'янюк А.В.

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ТА ЇХНЯ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Податкові надходження – це встановлені законами України про оподаткування загальнодержавні податки і збори (обов'язкові платежі), а також місцеві податки та збори. Зокрема, до загальнодержавних податкових платежів, які формують дохідну частину місцевих бюджетів, належать податок на доходи фізичних осіб, податок на прибуток підприємств, акцизний податок, екологічний податок, рентна плата [1].

Податкові надходження займають найбільшу питому вагу в структурі доходів місцевих бюджетів та виступають одним із інструментів державного регулювання економіки на місцевому рівні. Таким чином, податкові надходження, їх формування, розподіл та використання є важливим елементом системи бюджетно-податкового регулювання економіки, значення якої посилюється в умовах трансформаційних перетворень.

Важливо зазначити, що до загальнодержавних податків і зборів (обов'язкових платежів), які забезпечують дохідну частину місцевих бюджетів, належать податок на доходи фізичних осіб, податок на прибуток підприємств, акцизний податок, екологічний податок та рентна плата. При цьому найбільшу питому вагу в податкових надходженнях (понад 70%) займає податок на доходи фізичних осіб. Він справляється із загального місячного (річного) оподаткованого доходу, доходів з джерела їх походження в Україні, іноземних доходів (прибутку), отриманих з джерел за межами України [1].

В реаліях сьогодення зростання податкових ставок та збільшення непрямих методів підвищення податкових доходів не задовольняють потреби місцевих бюджетів, оскільки згідно з нинішнім економічним становищем країни, є значна частка збиткових або ж малоприбуткових підприємств, а доходи населення досить низькі. І навіть при збільшенні доходу населення, відбуватиметься й пропорційне збільшення